

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Svenska för döva 1

Tema: Språkbruk och Talspråk

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Lektionens centrala innehåll omfattar skillnader mellan skriftspråk och talspråk, inklusive hur språkbruket påverkas av kontext, syfte och mottagare, samt hur olika språkregister används i olika situationer.

Kunskapskrav

Eleven för enkla resonemang om några aspekter av språk och språkbruk i Sverige och Norden.

Lärlarleda instruktioner

Introduktion till Talspråk (10 min)

- Definiera vad talspråk är och hur det skiljer sig från skriftspråk.
- Diskutera vanliga drag och kännetecken i talspråk, såsom informell ton, slang och kortare meningar.
- Ge exempel på hur talspråk används i hängivna situationer, som vardagliga samtal och presentationer.

Språkbruk i Olika Kontext (15 min)

- Dela upp eleverna i små grupper och ge dem olika situationer (ex. en formell presentation, en vardaglig konversation, ett möte).
- Varje grupp diskuterar hur språkbruket kan anpassas utifrån den specifika situationen.
- Be grupperna att presentera sina insikter för klassen.

Introduktion till Språklig Variation (15 min)

- Diskutera hur olika faktorer som kön, ålder och social bakgrund kan påverka språkbruket.
- Ge exempel på hur olika dialekter och sociolekter kan påverka kommunikationen.
- Ställ öppna frågor för att engagera eleverna (t.ex. "Hur upplever ni språkliga variationer i ert eget språk?").

Praktisk Övning: Skapa Dialoger (10 min)

- Låt eleverna arbeta i par för att skapa korta dialoger i två olika register (formellt vs.

- informellt).
- De ska framföra sina dialoger för klassen och diskutera vilka språkliga drag de använde i respektive dialog.

Aktivitet

Som en del av aktiviteten ska eleverna spela in en kort dialog mellan två personer i en viss kontext, till exempel en informell vänskapskonversation eller en formell presentationssituation. De ska fokusera på att använda det språkbruk som är lämpligt för den valda kontexten. Om möjligt, låt dem använda sin mobiltelefon för att spela in och sedan återkomma vid nästa lektion för att spela upp sina inspelningar.

Exit-ticket

- Vad är skillnaden mellan talspråk och skriftspråk?
Svar: Talspråk är mer informellt och användes ofta i direkt kommunikation, medan skriftspråk är mer strukturerat och används vid skriftlig kommunikation.
- Kan du ge ett exempel på hur språkbruket förändras beroende på kompis eller formell kontext?
Svar: I en kompis kontext kan man använda slang, medan man i en formell presentation ska använda korrekt och tydlig språk.
- Varför är det viktigt att anpassa sitt språk efter mottagaren?